Projektplan
Stadsrevisionen

Göteborgs Stad

Ekonomiskt stöd till föreningar och kulturaktörer

2025-12-16

1 Granskning av ekonomiskt stöd till föreningar och kulturaktörer

Staden fördelar årligen ett omfattande ekonomiskt stöd till föreningar, organisationer och kulturaktörer. Stöden syftar till att stärka den demokratiska processen och bidra till delaktighet och utveckling av ett hållbart samhälle. Cirka hälften av Sveriges befolkning är engagerade i civilsamhället på ett eller annat sätt och många föreningar är beroende av kommunalt stöd för att kunna bedriva sin verksamhet.

Området är samtidigt särskilt utsatt för välfärdsbrottslighet. SKR definierar välfärdsbrottlighet som när en aktör otillbörligen utnyttjar kommuners och regioners välfärdssystem för egen vinning. Det är enkelt att bilda en ideell förening och det finns få naturliga kontrollmekanismer, vilket innebär ökade risker för oegentligheter och oseriösa aktörer. Både nationellt och i Göteborg har incidenter uppmärksammats där föreningar misstänkts för brottslig verksamhet.

Revisorsgruppen har i både 2025 och 2026 års revisionsplan identifierat välfärdsbrottslighet som ett prioriterat riskområde. Otillräckliga kontroller innebär risk för att kommuninvånarnas skattemedel hamnar i fel händer men också risk för minskat förtroende för kommunen om resurser används på ett felaktigt sätt. En bristande kontroll på området kan därmed i förlängningen både leda till ekonomisk skada och förtroendeskada för staden. Stadsrevisionens tidigare granskning (2022) lyfte behov av bättre egenkontroller och systematik i bidragsgivningen.

Kraven på ökad kontroll stärks också av den nya lagen (2025:170) om uppgiftsskyldighet till brottsbekämpande myndigheter. Lagen innebär att kommunen måste kunna identifiera, dokumentera och rapportera misstankar om brott i högre utsträckning än tidigare. Detta ställer krav på både rutiner, dokumentation och intern samordning.

Under 2024 betalade Göteborgs Stad ut närmare 300 miljoner kronor i olika former av ekonomiskt stöd till föreningar och kulturaktörer. Idrotts- och föreningsnämnden har ett samordnande ansvar, men bidrag och stöd delas även ut av kulturnämnden och socialnämnderna. Bidragsgivningen regleras av kommunfullmäktiges riktlinje för föreningsbidrag som syftar till att säkerställa att bidragshanteringen bedrivs effektivt, rättssäkert och kännetecknas av transparens och likabehandling samt god styrning och kontroll. Bidragsgivande nämnder har också möjlighet att upprätta lokala anvisningar för tillämpning av riktlinjen.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna bedömt att det är prioriterat att granska stadens rutiner för ekonomiskt stöd till föreningar.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om berörda nämnder har en tillräcklig intern kontroll och uppföljning av bidragsgivning och ekonomiskt stöd till föreningar och kulturaktörer för att motverka oegentligheter.

Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

- Finns ändamålsenliga och dokumenterade rutiner för beslut och utbetalning av bidrag till föreningar och kulturaktörer?
- Säkerställer nämnderna att tillräckliga kontroller genomförs i samband med ansökningar så att de uppfyller kraven i beslutade rutiner?
- Säkerställer nämnderna att beviljade stöd följs upp och kontrolleras i tillräcklig omfattning och att utbetalda medel används för avsedda ändamål?
- Har nämnderna system och rutiner för att identifiera, hantera och rapportera misstankar om korruption, oegentligheter och välfärdsbrottslighet som kan förekomma vid bidragsgivning?
- Har nämnderna en ändamålsenlig samverkan och informationsdelning med andra nämnder som hanterar ekonomiskt stöd för att skapa en helhetsbild och motverka felaktiga utbetalningar?

1.2 Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen omfattar följande nämnder:

- idrotts- och föreningsnämnden
- kulturnämnden
- socialnämnden Centrum
- socialnämnden Hisingen
- socialnämnden Nordost
- socialnämnden Sydväst.

Ansvaret för att fördela föreningsbidrag ligger på flera olika nämnder i staden och samtliga granskade nämnder är involverade i bidragsgivningen på olika sätt.

Idrotts- och föreningsnämnden beslutar om föreningsbidrag till föreningslivet och har även ett samordningsansvar för stadens arbete med föreningsbidrag.

Kulturnämnden ansvarar för bidragsgivning och beslut om stöd till kulturell verksamhet och fria kulturutövare.

Socialnämnden Centrum ansvarar för handläggning av föreningsbidrag vars verksamhet rör fler än ett stadsområde samt handläggning och fördelning av föreningsbidrag till studieförbund. De övriga socialnämnderna ansvarar för fördelning av lokala föreningsbidrag inom sitt respektive stadsområde.

1.3 Revisionskriterier

Stadsrevisionen kommer att använda följande revisionskriterier för att bedöma granskningens iakttagelser:

- kommunallagen 6 kap. 6 §
- förvaltningslagen 2017:900
- lag 2025:170 om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna
- Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program
- Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället
- Göteborgs Stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla
- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- berörda nämnders reglementen och egna anvisningar för bidragsgivning.

Ytterligare revisionskriterier kan komma att identifieras och tillämpas under granskningens genomförande.

1.4 Metod och avgränsningar

Granskningen kommer att genomföras genom dokumentstudier, intervjuer och stickprovsgranskning.

Stickprov kommer att genomföras av ett antal ärenden vid respektive nämnd avseende ekonomiskt stöd. I stickproven kommer ärendena följas genom handläggningsprocessen från ansökan till redovisning och uppföljning.

Granskningen avgränsas till de föreningsbidrag och kulturstöd som hanteras av idrotts- och föreningsnämnden, kulturnämnden samt socialnämnderna (lokala och stadsövergripande stöd).

1.5 Projektorganisation

Granskningen kommer att genomföras av en konsult.

1.6 Oberoende och integritet

De sakkunnigas oberoende och integritet har prövats enligt vår oberoendedeklaration vilken baseras på Sveriges kommunala yrkesrevisorers modell. Inga omständigheter har framkommit som kan ifrågasätta förtroendet för de sakkunnigas oberoende och integritet som granskare.

Även den anlitade konsulten ska intyga sitt oberoende.

1.7 Avrapportering

Avrapportering till revisorsgruppen planeras att ske våren 2026.

1.8 Faktaavstämning

Rapportens innehåll kommer att stämmas av med de granskade verksamheterna.